

WELSTANDS- EN MONUMENTENCOMMISSIE GEMEENTE DORDRECHT

Secretariaat:
Stadsontwikkeling – Vakteam Stedenbouw
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT
Bezoekadres Spuiboulevard 300
E-mail: secretariaatWMC@dordrecht.nl

VERSLAG WELSTANDS- EN MONUMENTENCOMMISSIE 21 DECEMBER 2020

Aanvang: 14.15 u. – 19.15 u
Locatie: Via Microsoft Teams i.v.m. maatregelen Coronavirus
Aanwezig: Mevr. E. Marcusse (voorzitter), dhr. J. Nauta, dhr. Van der Spuij, mevr. I. de Visser, dhr. P. Verstraten, dhr. D. Smit (secretaris)

1. Dordtse Kil IV kavel 1A

Omschrijving: bedrijfsgebouw
Architect: Hercuton, dhr. Hardy
Vooroverleg, 2e behandeling

Gebiedstype: Ontwikkelgebieden
Welstandsniveau: Ontwikkeling
Beeldkwaliteitplan Dordtse Kil IV

Dhr. Hardy (architect) licht het plan toe. Het plan is aangepast/nader uitgewerkt naar aanleiding van de door de commissie gemaakte opmerkingen. Dit betreft onder ander de reclame-uitingen op de gevel, die op zichzelf zijn aangepast en er wordt per gevel 1 reclame-uiting toegepast. Voor het kantoorgedeelte is een variant ontworpen waarbij de gevel wordt verhoogd / doorgezet in de vorm van een opstand in de kleur van de loods. Het eerdere ontwerp van het kantoor, zonder de opstand, heeft de voorkeur van de architect.

Reactie commissie

De commissie vindt dat het plan, als gevolg van de gemaakte aanpassingen en aanvullingen, is verbeterd.

De commissie onderschrijft de voorkeur van de architect voor het niet maken van een opstand ter plaatse van het kantoor. De onderlinge afstand tussen de bomen op de parkeerplaats, ca. 25 m, is te groot om van een bomenrij te kunnen spreken. Door tussen deze bomen steeds 1 a 2 bomen toe te voegen, zal er wel sprake zijn van een bomenrij. Aandacht wordt gevraagd voor de esthetische duurzaamheid van de groene gevels van de bijgebouwen, met name daar waar geen vaste grond is. Aandachtspunt is daarnaast het in het inrichtingsplan meenemen van de verlichting op het terrein.

De commissie is van mening dat het plan voldoet aan redelijke eisen van welstand, en adviseert positief over het plan. Als sterke aanbeveling geeft de commissie om voor de inrichting van het terrein een landschapsarchitect in te schakelen. De commissie ziet het plan graag als aanvraag omgevingsvergunning tegemoet.

Positief met sterke aanbeveling

2. Grote Hondsring kavel 1

Omschrijving: nieuwbouw woning
Architect: Algra en Marechal, dhr. Algra
Vooroverleg, 1e behandeling

Gebiedstype: Wederopbouw – stratenwijken
Welstandsniveau: Regulier

De aanvrager heeft de vergadering bijgewoond. Dhr. Algra (architect) licht het plan toe. Als gevolg van de door de opdrachtgever gewenste relatie van de woning met de tuin en de bezonning is de plattegrond gespiegeld, en zit de voordeur in de zijgevel.

Reactie commissie

De commissie vindt het in de basis een aardig plan: het huis heeft een goede hoofdvorm (een archetypisch huis), er worden in hoofdzaak fraaie materialen toegepast, het huis krijgt een plint.

Bij een andere beschouwing roept het plan een aantal vragen op. De situering / positionering van de voordeur in de zijgevel roept vragen op: op stedenbouwkundig niveau, gezien de consequenties daarvan voor de groene inrichting van de voortuin, en bezien vanuit het dagelijkse gebruik. Om aan de wensen van de opdrachtgever te voldoen (bezonning, relatie van de woning met de tuin) zijn er meer ontwerpmogelijkheden dan een spiegeling van een eerdere variant van de plattegrond. De commissie vraagt aan de architect en de opdrachtgever om hier nog eens over na te denken, omdat deze keuze vrij definitief is.

Het idee van het maken van een archetypisch huis vraagt om een zekere verstillings / abstractie, die de commissie mist in het plan. Het ontwerp wint aan kracht wanneer het archetypische karakter van het ontwerp wordt verstrekt. De gevelindeling kan worden verbeterd, bijvoorbeeld door de symmetrie verder/consequenter door te voeren. Het toepassen van kunststof kozijnen wordt door de commissie niet begrepen. De commissie bepleit om in plaats van een begroeid hekwerk, een haag toe te passen. Tenslotte vraagt de commissie aandacht voor de integratie in het ontwerp van zonnepanelen, gelet op het belang van het dakvlak in het ontwerp.

De commissie houdt het plan aan (positieve grondhouding) en ziet een conform de bovenstaande opmerkingen aangepast /aangevuld plan graag in een volgende vergadering terug.

Aanhouden

3. Spuiweg 21

Omschrijving: wijzigen pand naar 1 winkel en appartementen
Architect: Studioschaeffer
Wabo aanvraag, 1e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg en als Wabo aanvraag)

Gebiedstype: 19e-eeuws stedelijk weefsel
Welstandsniveau: Regulier

Dhr. Verbraak (architect) licht het plan toe. Ten opzichte van de eerder door de commissie beoordeelde aanvraag omgevingsvergunning is de achtergevel op de begane grond gewijzigd. In plaats van een garagedeur wordt hier nu een bergingsdeur gemaakt, een glazen deur in een houten kozijn.

Reactie commissie

De commissie herhaalt haar eerdere advies: het is een leuk en zorgvuldig ontworpen plan. De commissie is akkoord met het (ten opzichte van het eerder beoordeelde plan) wijzigen van de garagedeur in een bergingsdeur. Dit is een positieve wijziging.

Positief

4. Burgemeester Jaslaan 3

Omschrijving: uitbreiding woning
Architect: ontwerpstudio JDW, dhr. De Waal
Vooroverleg, 1^e behandeling

Gebiedstype: Historische linten en kernen
Welstandsniveau: Regulier

Dhr. De Waal (architect) licht het plan toe. De aanvragers hebben de vergadering bijgewoond. De uitbreiding van de woning op de begane grond, de verdieping en ter plaatse van de kap heeft een ambitieus programma.

Reactie commissie

Het plan betreft een forse uitbreiding van de bestaande woning. Gelet op de zorg die zichtbaar aan het architectonische ontwerp is besteed, c.q. de intenties die uit het plan blijken, is de commissie op hoofdlijnen positief over het plan, met name wat betreft de uitbreiding van de begane grond. Gelet op het ambitieuze programma vindt de commissie het ontwerp een knappe prestatie.

De commissie vraagt de architect om nog eens te kijken naar de relatie tussen de (architectuur van de) oorspronkelijke woning en de uitbreiding. De architectuur van de oorspronkelijke woning wordt gekenmerkt door horizontaliteit, terwijl verticaliteit overheerst in de uitbreiding. De uitbreiding krijgt hierdoor welhaast de uitstraling van een torentje. De commissie vraagt om het verticale karakter van de uitbreiding te verminderen, en om meer over te laten van / respectvoller om te gaan met het dakvlak. De oorspronkelijke kap, kenmerkend voor de architectuur van de bestaande woning, zal hierdoor meer en beter herkenbaar blijven. De commissie vraagt in verband om te onderzoeken of het bijvoorbeeld mogelijk het gehele programma op de begane grond en de 1^e verdieping te realiseren. De vorm van de kavel kent een knik. De commissie vindt dat het plan op dit punt nog niet overtuigt, en vraagt de architect om nog eens naar te kijken naar de verwerking van de knik van de kavel in het plan.

De commissie houdt het plan aan (positieve grondhouding) en ziet een conform de bovenstaande opmerkingen aangepast /aangevuld plan graag in een volgende vergadering terug.

Aanhouden

5. Krommedijk 245

Omschrijving: aanbouw kinderdagverblijf
Architect: Lugten Malschaert Architecten, dhr. Lugten
Vooroverleg, 2^e behandeling

Gebiedstype: Tuinwijken
Welstandsniveau: regulier

Dhr. Lugten (architect) licht het aangepaste plan toe. De lijn van de pui van de aanbouw heeft een orthogonaal karakter gekregen, en volgt de moeder- en kinderbinten. De esthetische duurzaamheid van de beëindiging van de balk, vormgegeven als vogel, wordt geborgd door deze te impregneren met waxed wood.

Ten opzichte van het bestaande gebouw is de aanbouw ca. 10 cm. Lager gemaakt. De zijmuur is doorgetrokken, waardoor een mooiere overgang wordt gemaakt naar de glaswand en een betere aansluiting op de dakvorm.

Reactie commissie

De commissie vindt dat het plan als gevolg van de aanpassingen / aanvulling verbeterd is. De orthogonale structuur van de pui sluit goed aan op het bestaande gebouw, en er wordt in enige mate een hoogteverschil gemaakt tussen de aanbouw en het bestaande gebouw.

Door het impregneren van de beëindiging van de balken met waxed wood is het voor de commissie voldoende aannemelijk dat de esthetische duurzaamheid hiervan is geborgd.

De commissie vraagt aandacht voor een zorgvuldige uitvoering hiervan.

Als aandachtspunten geeft de commissie mee om te bekijken of het mogelijk is het hoogteverschil tussen de aanbouw en het hoofdgebouw iets groter te maken, en om te kiezen voor ventilatieroosters in een kleur die goed past in het ontwerp.

De commissie adviseert positief met enkele aandachtspunten, en ziet het plan graag als aanvraag omgevingsvergunning in de kleine commissie terug.

Positief

6. Voorstraat 172-174 RM (WM)

Omschrijving: verbouwing

Wabo aanvraag, 1^e behandeling

Gebiedstype: Historische binnenstad

Welstandsniveau: Intensief

De aanvrager heeft de vergadering bijgewoond en geeft aan dat het de intentie is om het pand duurzaam te renoveren, met behoud van zoveel mogelijk monumentale aspecten.

Mevrouw Meulenkamp (vakteam Erfgoed) licht toe dat een ander plan eerder door de commissie is beoordeeld, maar dat plan is niet uitgevoerd. Het pand heeft nu een andere eigenaar. In plaats van het maken van 1 woon-werkpand, wordt nu de splitsing van het pand in 3 woningen aangevraagd. De restanten van de kruiskapel die zijn gevonden, zijn bouwhistorisch interessant. Aandacht wordt gevraagd voor de gevolgen voor de monumentale waarden van de splitsing. Het vakteam erfgoed is blij met het plan, omdat het pand daardoor weer bewoond en gebruikt zal gaan worden.

Reactie commissie

De commissie is blij dat het pand weer gebruikt zal gaan worden. Het voorgestelde programma leidt tot zware ingrepen in het monument, maar het pand is erbij gebaat dat er zo snel mogelijk iets gebeurt. Gelet op het belang van het behoud van het monument is de commissie akkoord met de voorgestelde ingrepen.

Het behoud en het zichtbaar, afleesbaar en beleefbaar maken en houden van de diverse monumentale bouwresten (de geschiedenis van het pand) is van belang. Deze moeten op de bestaande plek behouden en zichtbaar blijven, dus bij voorkeur niet achter een voorzetwand bijvoorbeeld. De restanten van de kruiskapel zijn hierin erg belangrijk. Het trappenhuis is ook interessant en het behouden waard, evenals de resten van het behang. De commissie vraagt om ten aanzien van het behoud van de bouwsporen/-resten met een goed voorstel te komen.

Ook vraagt de commissie om nog eens goed naar het ontwerp van de achtergevel te kijken (onder meer de indeling van de puien en een houtmaten kiezen die passend zijn bij het pand bijvoorbeeld, het balkon / hekwerk)

De commissie houdt het plan aan en ziet een conform de bovenstaande punten aangevuld / aangepast plan graag in de kleine commissie terug.

Aanhouden

7. De Crabbeheul

Omschrijving: aanwijzing tot gemeentelijk monument

Aanwijzing tot gemeentelijke monument, 1^e behandeling

Gebiedstype: nabij Dijklinten

Welstandsniveau: Regulier

Mevrouw Van Nes (vakteam Erfgoed) licht het voorstel tot de aanwijzing van de brug als gemeentelijk monument toe. De brug is in goede staat door een eerdere restauratie. Positief is ook dat het voorstel om de brug aan te wijzen als gemeentelijke monument, een initiatief is van mensen in de omgeving ervan.

Reactie commissie

De commissie is van mening dat zowel gelet op de historische betekenis van de brug, als gezien de cultuurhistorische waarde, het goed zou zijn de brug aan te wijzen als gemeentelijk monument. De brug is een mooie verwijzing naar de historie / het verhaal van deze plek, en dergelijke bruggen beginnen zeldzaam te worden. De commissie waardeert ook de betrokkenheid van de initiatiefnemers van dit voorstel; hieruit blijkt dat dergelijke bouwwerken door de omwonenden worden gekoesterd.

De commissie adviseert positief op het voorstel om de brug 'De Crabbeheul' aan te wijzen als gemeentelijk monument.

Positief

8. Dubbeldamseweg Zuid 187

Omschrijving: nieuwbouwplan Spoorzicht

Architect: Bronsvort Blaak Architecten, dhr. Blaak

Wabo aanvraag, 1^e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg)

Gebiedstype: Ontwikkelgebieden

Welstandsniveau: Ontwikkeling

Dhr. Blaak (architect) licht het plan toe, onder andere wat betreft de situering van het gebouw en de relatie van het gevelontwerp met de situering / positionering van het gebouw.

Er is gekozen om een eenvoudig volume in metselwerk te maken, waarin waar nodig 'gaten' worden gemaakt. Ter plaatse van de glasgevel zal een raster op glas en/of groen zorgen voor privacy.

Gezien het budget wordt er geen groen dak gemaakt. Mogelijk worden er in de toekomst zonnepanelen op het dak geplaatst, maar deze zullen vlak worden gelegd en op voldoende afstand van de dakrand. Het materiaal- en kleurgebruik van het bijgebouw zal aansluiten op het kleur- en materiaalgebruik van het hoofdgebouw.

Reactie commissie

De commissie stelt vast dat het plan is aangepast / aangevuld naar aanleiding van de eerder door de commissie gemaakte opmerkingen. De commissie adviseert positief met een aantal aanbevelingen:

-bijgebouwen moeten worden meegenomen in het ontwerp van de buitenruimte

- de commissie begrijpt de achtergrond van de opzet van detail 4, de uitdrukking in het detail van het architectonische concept. Aandacht wordt gevraagd voor het borgen van de esthetische duurzaamheid van het buitenplafond; de kopse kant hiervan is aan de buitenzijde zichtbaar/staat bloot aan weersinvloeden

-aandacht voor de mogelijke verrommeling van het beeld ter plaatse van de glazen puien. Het aanbrengen van de stippen op het glas zoals nu voorgesteld is, mede gelet op het bieden van een bepaalde mate van privacy, goed voorstelbaar.

Het is jammer dat het dak geen integraal onderdeel uitmaakt van het ontwerp, de vijfde gevel van het gebouw. De commissie geeft als zeer sterke aanbeveling mee om een toekomstige invulling als groendak en/of de plaatsing van zonnepanelen mogelijk te maken (het verhogen van de dakopstand, het hierop ontwerpen van de constructie). Zonnepanelen moeten niet zichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte, en het zou een gemiste kans zijn wanneer dat alleen mogelijk is door de zonnepanelen vlak te leggen.

Conclusie: de commissie adviseert positief met een zeer sterke aanbeveling en daarnaast enkele ander aanbevelingen.

Positief, met zeer sterke aanbeveling, met aanbevelingen

9. Leerpark kavel 5C

Omschrijving: woningen

Architect: Brink architectuur & stedenbouw, mevr. Brink

Wabo aanvraag, 1e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg)

Gebiedstype: Ontwikkelgebieden

Welstandsniveau: Ontwikkeling

Beeldkwaliteitplan Leerpark

De aanvrager heeft de vergadering bijgewoond. Mevr. Brink (architect) licht het plan toe. In overleg met de supervisor is de afgelopen tijd gewerkt aan de verder verfijning van het plan. Het gebouw is ontworpen als een (sculpturaal) object in het park, en markeert ook de ingang van het park. Het gebouw is alzijdig, met rondom openbaar gebied. Dat vraagt om een zorgvuldig ontworpen overgang openbaar – privé. De naar het park gerichte gevel legt de nadruk op de collectieve uitdrukking van het gebouw, de straatgevel geeft meer uitdrukking aan de individualiteit van de woningen.

De bovenste verdiepingen van het gebouw leggen de relatie met het park. De ten opzichte daarvan teruggeplaatste begane grond legt de relatie met de ruimte ervoor. De bovenbouw lijkt hierdoor als het ware te 'zweven'.

In de gevel aan de kopzijde van het gebouw is gezocht naar een balans tussen 'open' en 'dicht'. Ook is gezocht naar gevelbeeld dat in een bepaalde mate onnadrukkelijk is, zodat de nadruk meer op de andere gevels ligt. De gevel introduceert de gevelindeling aan de zijde van het park. De pergola wordt alleen ingezet op plekken waar dit van belang is.

Er is gekozen voor een witte geëngobeerde steen, met een witte voeg. Hierdoor, en door de voeg slechts iets te verdiepen (3mm), zal de nadruk liggen op het vlak van de gevel. De lamellen worden uitgevoerd in accoya. Bij de verdere uitwerking van de betonnen onderdelen van de gevel is onder andere veel aandacht besteed aan de esthetische duurzaamheid, aan het voorkomen van de mogelijke vervuiling daarvan. Naar aanleiding van de opmerkingen van de supervisor zijn de betonnen onderdelen verder verfijnd.

Er zal beton met een lichte toeslag (RAL 9001) worden toegepast. In combinatie met de voor de kozijnen gekozen kleuren levert dit een mooi kleurenpalet op. Ter plaatse van de woningentrees in onder meer een lichtarmatuur meegenomen in het ontwerp.

De duurzaamheid van het groene beeld wordt geborgd doordat er een waterkraantje wordt aangebracht bij de plantenbakken. De aanvrager geeft aan dat er een hovenier bij de nadere uitwerking van deze aspecten is betrokken.

Reactie commissie

De commissie complimenteert de architect en de aanvrager met het plan, dat in veel opzichten voorbeeldig is. Er wordt een prachtige woonomgeving gemaakt, en het plan vormt een mooie afsluiting van het Leerpark. Het plan is voorbeeldig verder uitgewerkt / door-ontworpen en gedetailleerd. De (woning)typologische vernieuwing, het maken van een nieuwe vorm van collectiviteit, vindt de commissie bewonderenswaardig.

In verband met het daadwerkelijk realiseren van de getoonde ambities benadrukt de commissie het belang van de betrokkenheid van de architect bij de verdere uitwerking, in het bijzonder ten aanzien van de betonnen onderdelen. Ter plaatse van het plafond zal dit bijvoorbeeld nauw luisteren en het plafond moet niet te grauw ogen. Een goede referentie ten aanzien van de toepassing van reliëf in beton is het project Tapestry van Níall McLaughlin Architects.

De commissie is benieuwd naar de verdere uitwerking van het omringende landschap (*de aanvrager geeft aan dat West 8 het landschapsonwerp maakt*). Een goede referentie van wonen in/aan een dergelijk (openbaar) landschap is Landgoed Klingelbeek in Arnhem. In verband met de toekomstbestendigheid vraagt de commissie tenslotte aandacht voor het mogelijke maken van het plaatsen van meer zonnepanelen op het dak.

Positief

10. Troelstrahof kavel T2,T3,T4,T5, T6 en T7

Omschrijving: bouwen woning

Vooroverleg, 2e behandeling

Gebiedstype: Wederopbouw – stempelwijken
Welstandsniveau: Regulier

De bouwkundig adviseur licht de aangepaste plannen toe.

Kavel T2

Het gevelontwerp en het ontwerp van de voordeur is aangepast. Zonnepanelen zullen niet zichtbaar op het dak worden geplaatst.

Reactie commissie

Het gevelontwerp wordt gekenmerkt door een grotere beeldrust. De commissie is blij met deze aanpassing, evenals het gewijzigde ontwerp van de voordeur. De detaillering van de balustrade conform het detail is akkoord (op de geveltekening is de balustrade over de gevel getekend; dit is niet akkoord).

Het plan is op hoofdlijnen akkoord. De commissie ziet het plan graag als aanvraag omgevingsvergunning terug, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.

Kavel T3

De gevel bestaat uit een combinatie van stucwerk en houten gevelbekleding. Hierdoor is meer variatie in het gevelbeeld ontstaan.

Reactie commissie

De opzet van de gevel is op hoofdlijnen (combinatie hout-stuc) voorstelbaar. Het idee van een als het ware over de gevel slingerende baan van stucwerk, is echter nog niet consequent doorgezet. De 'slang' heeft nu nog 'tentakels'. De commissie is benieuwd naar het detail van de aansluiting van het stucwerk en de houten gevelbekleding, en naar de overgang naar de gevels van de buurpercelen. Het wegdetaileren van de hwa is een kwetsbaar detail en dit vraagt om een grote zorgvuldigheid. Voorkomen moet worden dat er een vochtprobleem achter het stucwerk ontstaat, gelet op de gevolgen die dit heeft voor de esthetische duurzaamheid van de gevel. De indeling van de kozijnen is nog onvoldoende consequent: soms is de indeling vierkant, soms heeft de indeling een staande oriëntatie. Goed voorstelbaar is het bij alle kozijnen toepassen van de staande kozijnindeling.

Het plan is op hoofdlijnen akkoord. De commissie ziet het plan graag als aanvraag omgevingsvergunning terug, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.

Kavel T4

Op de eerste verdieping is de indeling van het kozijn aangepast. In plaats van een schuifdeur wordt een harmonicadeur toegepast.

Reactie commissie

Het plan is op hoofdlijnen goed voorstelbaar. De commissie vraagt aandacht voor de detaillering, in het bijzonder de horizontale houten latten. De gevel heeft, door de grijze kleurstelling van gevelbekleding op de begane grond, als het ware een plint. Als aanbeveling geeft de commissie om hier voor een andere plankbreedte te kiezen dan in de rest van de gevel. Hierdoor wordt nog meer benadrukt dat de houten gevel als het ware op een sokkel staat. De commissie merkt tenslotte op dat het raam ter plaatse van de keuken erg hoog in de gevel is gesitueerd.

Het plan is op hoofdlijnen akkoord. De commissie ziet het plan graag als aanvraag omgevingsvergunning terug, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.

Kavel T5

Het ontwerp van de voorgevel is aangepast.

Reactie commissie

Het plan is op hoofdlijnen goed voorstelbaar. De commissie vraagt aandacht voor de hier toegepaste relatief lage verdiepingshoogte. Het gaat de commissie hierbij om het gevolg hiervan voor het straatbeeld (de zichtbaarheid van de lagere verdiepingshoogte in het beeld van de rij), maar zij

benoemt daarnaast ook dat een iets hogere verdiepingshoogte kwaliteit aan de woning zal toevoegen. Het is immers iets dat je later niet meer kunt veranderen.
De detaillering van de balustrade conform het detail is akkoord (op de geveltekening is de balustrade over de gevel getekend; dit is niet akkoord).

Het plan is op hoofdlijnen akkoord. De commissie ziet het plan graag als aanvraag omgevingsvergunning terug, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.

Kavel T6

Beoogd is de woning als het ware het karakter van hoogbouw te geven. De gevel bestaat uit grote gevelopeningen met aluminium kozijnen. De beplating van de gevel is van Trespa. Er worden zonerende screens toegepast.

Reactie commissie

In de basis is een eenvoudige en rationele gevelindeling, zoals hier wordt voorgesteld, goed voorstelbaar. Het ontwerp overtuigt de commissie echter nog onvoldoende. Het roept vragen op ten aanzien van de relatie openbaar – privé, een gevolg van de afmetingen en positie van de gevelopeningen. De commissie vraagt aandacht voor het spanningsveld tussen openbaar en privé, in relatie tot het beoogde gebruik van de woning. Voorkomen moet worden dat hier later door de bewoners alsnog provisorische voorzieningen moeten worden aangebracht. Dit gaat ten koste van het hier beoogde beeld. Het vele glas op het zuiden zal ook hoogstwaarschijnlijk zorgen voor een hitteprobleem.

Het toepassen van Trespa als gevelmateriaal is niet akkoord. Bij een eenvoudige gevelconcept als dit hoort een andere materiaalkeuze. Los hiervan moet nog goed worden gekeken naar de plaatverdeling. Een dergelijk ontwerpconcept vraagt om een zeer verfijnde en precieze / zorgvuldige uitwerking. Hiervan is nu nog onvoldoende sprake.

De commissie houdt het plan aan en ziet het plan graag in een volgende vergadering als vooroverleg terug, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.

Kavel T7

Het idee is een volume in rode baksteen, waaruit ramen zijn gesneden die schijnbaar willekeurig in de gevel zijn geplaatst. Dit idee is nu over alle gevels doorgezet. Bij een deel van de gevelopeningen zijn de lijnen van de kozijnen in de tekening weggevallen.

Reactie commissie

Het idee van een bakstenen blok met uitgesneden gevelopeningen in verschillende formaten is op zichzelf goed voorstelbaar. Het (totaal)beeld dat nu aan de commissie wordt voorgelegd, overtuigt echter nog niet. Het beeld is nog onvoldoende in balans. Er is nog teveel sprake van willekeur. Het beeld van de voorgevel is op zichzelf beschouwd geloofwaardig. Het beeld van de achtergevel is overtuigender dan het beeld van de zijgevel. De commissie is er nog niet van overtuigd dat het beeld zoals nu voorgelegd, ook daadwerkelijk zo gerealiseerd kan / zal worden. In de gevels zullen bijvoorbeeld dilataties in het metselwerk moeten worden aangebracht. Deze vormen een aantasting van de intenties van het ontwerp. De commissie vraagt om dit nader te onderzoeken en te onderbouwen.

De inkeping in het metselwerk ter plaatse van de balustrades, vormen een aantasting van het beoogde abstracte beeld en het concept. De commissie vraagt dit aan te passen.

De commissie houdt het plan aan en ziet het plan graag in een volgende vergadering als vooroverleg terug, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.

Algemene opmerkingen

Tenslotte maakt de commissie in z'n algemeenheid de opmerking dat zij vraagt om nog eens naar de opzet van de plattegronden te kijken, in relatie tot de bruikbaarheid van de woningen. Tijdens de eerdere beoordeling van de plannen heeft de commissie opmerkingen gemaakt over de (vormgeving van) de hemelwaterafvoeren. Dit heeft ertoe geleid dat de hemelwaterafvoeren nu zijn weggelaten uit het gevelbeeld; deze zijn weggedetailleerd achter de gevelbekleding. Dit is, afhankelijk van het gevelmateriaal, een kwetsbare oplossing.

De uitwerking van de ontwerpen in het hier voorgestane (abstracte) architectuurbeeld stelt hoge eisen aan een zorgvuldige detaillering en materiaalkeuze. Bij de uitwerking zal de commissie beoordelen deze ambitie ook wordt waargemaakt c.q. zal worden gerealiseerd. Zonnepanelen moet niet zichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte; aandacht wordt in dit verband gevraagd tussen de benodigde gevelopstand en de afstand van de zonnepanelen tot de gevels.

11. Rondvraag

- de commissie is in principe akkoord met het openbaar maken van de verslagen m.b.t. het plan aan de Oranjelaan
- het plan voor de Kiltunnel dient te worden aangepast conform het eerder gegeven advies